

Nr 120.

Av herr **Bäckström**, om åstadkommande av enhetliga bestämmelser i fråga om strandäganderätt och vattenrätt eller allenast rätt till fiske i vissa för kronans räkning vid avvitringsringar i Västerbottens län undantagna vattenområden.

Det är ett känt förhållande, att enligt de under åren 1916—1918 avslutade avvitringsarna ovan odlingsgränsen i Västerbottens län för kronans räkning undantogs alla mera omfattande vattendrag och sjöar inom avvitringsområdena. I Sorsele avvitringslag avsattes åt kronan Vindelälvens, Tjulåns och Juktåns vattendrag, jämte tillhörande sjöar, omfattande en sammanlagd areal av omkring 117 kvadratkilometer. I Stensele-Tärna avvitringslag avsattes Ume älv jämte därtill hörande sjösystem, ävensom vissa bivattendrag, i den mån de föllo inom avvitringsområdet. I Vilhelmina socken förbehölls kronan vissa delar av Ångermanälven jämte till dess vattensystem hörande sjöar och bivattendrag, sammanlagt omkring 136 kvadratkilometer. I Dorotea socken slutligen avsattes för kronans räkning ett inom socknen befintligt mindre vattendrag, Korpån, om cirka 4,4 kvadratkilometer.

De skäl, som föranledde, att dessa vattenområden förbehölls åt kronan — varigenom uppstått en egenartad nutida motsvarighet till de gamla s. k. grundregalerna — torde huvudsakligen ägt sammanhang med önskemålet att i görlig mån underlätta en eventuell framtida reglering av Ume älvs (med Vindelälven) och Ångermanälvens vattendrag, vilkas huvudsakliga vattenmagasin de för kronans räkning undantagna vattenområdena utgöra. Härmed sammanhänger i viss mån det kända förhållandet, att vid avvitringsarna undantogs ett flertal utmål för dammfästen vid källsjöarnes mynnningar.

Innan avvitringsförslagen fastställdes, inhämtade Kungl. Maj:t riksdagens mening i ämnet, därvid jämväl frågan om vattenområdenas undantagande var under övertygande. Lantmäteristyrelsen hade hemställt, att förslagen i denna del icke skulle fastställas, utan vattenområdena skiftas mellan strandägarna enligt allmänna regler. Emellertid ansåg vederbörande departementschef, att en sådan åtgärd näppeligen borde ifrågakomma. Frågan om den utsträckning, i vilken reglering av nämnda större vattendrag kunde i framtiden ifrågakomma, vore oviss, och syntes under sådana omständigheter väl-

betänkt, att grunden i vattendragen tillförsäkras kronan, på det icke enskilda markägare, t. ex. vid eventuellt inrättade regleringsdammar, som under långa tider av året plögade stå torra, skulle kunna göra anspråk på mark, som förut varit sjö- eller älvbotten. Emellertid hade statsmakterna uppmärksamheten riktad på angelägenheten av, att befolkningen i dessa trakter, för vilken fisket är en synnerligen viktig näringsgren, tillförsäkrades viss fiskerätt i de för kronan undantagna vattendragen. I detta ämne erinrade chefen för jordbruksdepartementet om, att frågan om upplåtande av fiske åt enskilda i kronans vatten var under utredning genom särskilda av departementschefen efter nåd. bemyndigande tillkallade sakkunniga, och att vederbörande hemmansåbors tillgodoseende i förevarande avseende av dessa sakkunniga torde tagas under omprövning. I avbidan på de bestämmelser, som kunde komma att meddelas, ansåg chefen för jordbruksdepartementet tillfyllest, att vid avvitrningen vederbörande hemmansåbor finge sig tillförsäkrat att tillsvidare åtnjuta den fiskerätt i samma vatten, som dem ditills tillkommit. (K. prop. nr 166 vid 1916 års riksdag, ss. 149 ff.)

Jordbruksutskottet, som hade att yttra sig över ifrågavarande proposition jämte i ärendet väckt motion, anslöt sig (i dess betänkande nr 93, s. 36) till departementschefen i fråga om fiskets provisoriska ordnande, intill dess frågan bleve slutgiltigt löst. I anslutning härtill uttalade riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t (nr 230, s. 36) önskvärdheten av, att förslag i förevarande fråga, med hänsyn till dess stora betydelse för befolkningen i dessa trakter, så fort som möjligt finge emotses från de för ändamålet utsedda sakkunniga.

Härmed hade riksdagen på samma gång godkänt departementschefens mening, att vattendragen vid avvitrningarna borde undantagas för kronan.

På grund av vad sålunda förekommit ha i utslagen angående avvitrtingarna de större vattendragen och sjöarna reserverats åt kronan och i sammanhang härmed influtit en bestämmelse om, att hemmansägare eller åbo, som på grund därav, att vid avvitrningen vattendrag blivit undantaget för kronans räkning, skulle mista den fiskerätt, honom eljest skulle tillkommit, skulle äga att utan avgift tillsvidare begagna sig av den fiskerätt i samma vattendrag, vilken före avvitrningen tillkommit innehavaren av den av honom brukade fastigheten.

Nämnda sakkunniga, till vilka frågan om ett för befolkningen fördelaktigare och mera betryggande ordnande av dess fiskerätt i kronans ifrågavarande vatten av statsmakterna hänskjutits, hava numera avgivit förslag rörande tillgodogörande av kronans fiskevatten, vilket utkommit under år 1923. De sakkunniga hava därvid emellertid underlåtit att närmare yttra sig i förevarande ämne, under hänvisning till att fråga rörande en allmän reglering av fastighetsinnehavarnes rätt till vattnet uti förevarande vattendrag föreläge, och att spørsmålet om deras fiskerätt skulle vinna sin lösning i samband härmed. (Förslag etc. s. 79).

Den omständigheten, att de sakkunniga sålunda skjutit ärendet från sig och att något förslag i den angelägna frågan ännu icke förelagts riksdagen, torde i och för sig vara tillräcklig anledning till att densamma ånyo upptages till behandling.

Härtill kommer, att frågan, sedan statsmakterna senast hade densamma under behandling, kommit i ett väsentligt ändrat läge. Man utgick då från den förutsättningen, att ifrågavarande vattenområden skulle komma att i full utsträckning läggas till kronan. Så har emellertid icke skett. Ett stort antal strandägare inom Sorsele och flertalet inom Vilhelmina avvitringslag överklagade avvitringsarna hos Kungl. Maj:t i regeringsrätten, som i anledning härav undanröjt förbehållet för kronan av ifrågavarande vatten (i några fall endast beträffande fisket), dock, i enlighet med allmänna juridiska principer, allenast så vitt rörde *klagandenas* rätt. Till följd härav ha för befolkningen i dessa trakter högst egenartade, oklara och invecklade rättsförhållanden uppstått. De strandägare vid ifrågavarande vattendrag, som ej genom besvär över utslagen förvarat sin rätt, hava gått miste om all rätt till vattnet utanför sin strand och endast fått tillstånd att tillsvidare utan avgift begagna sig av den fiskerätt i samma vattendrag, som före avvitringen tillkommit dem. Ett tillstånd, vilket sålunda när som helst kan från kronans sida återtagas eller göras till föremål för inskränkningar. Under det att sålunda en, som ej besvärat sig, endast äger rätt att tillsvidare idka fiske för egen del, kan en hans närmaste granne icke endast bedriva fiske för egen del, utan även upplåta rätten därtill till annan mot lega. De icke klagandes rätt har vidare kommit i ytterligare försämrat läge i följd av regeringsrättens förklaring, att den dem tidigare av statsmakterna tillförsäkrade befogenhet att tillsvidare bedriva fiske skulle förfalla, så vitt rörde de klagandes rätt. Detta innebär t. ex. inom Vilhelmina avvitringslag, att de icke klagande, som tidigare tillerkänts tillstånd att fiska inom ifrågavarande vattenområden i deras helhet, numera blivit ytterligt starkt beskurna härutinnan, då det här är endast ett mycket ringa antal strandägare, som icke överklagat avvitringen och på grund därav tillerkänts oinskränkt rätt till vattnet utanför sin strand.

För den befolkning, som härav beröres, och vilken saknar förutsättningar för bedömande av dessa frågor, måste dessa och ett flertal andra, här icke berörda förhållanden, medföra synnerlig ovisshet rörande de rättigheter, som numera tillkomma dem i dessa hänseenden. Härigenom kommer för framtiden att uppstå oreda på mångahanda sätt, och ändamålet med avvitringen, nämligen åstadkommande av betryggande rättsförhållanden för den enskilde, har i detta fall helt förfelats.

Fiskerätten har för befolkningen den största praktiska betydelsen, varför uppmärksamheten i första rummet inriktas på denna sida av saken. Det övertvägande flertalet av de klagande inskränkte sig emellertid, såsom ovan blivit berört, icke härtill, utan yrkade rätt till vattnet jämväl i övrigt, samt

tillerkändes i följd härav icke endast samma rätt till fiske, som eljest plägar tillkomma strandägare, utan verklig s. k. strandäganderätt, d. v. s. äganderätt till vattenområdet utanför, således bland annat rätt till forsar och smärre strömfäll, vilka kunna användas för drift av kvarnar, sågar och andra vattenverk eller för utvinnande av elektrisk kraft, ävensom till ny mark, som i följd av vattensänkning kan komma att uppstå.

Den betydande olikhet i rätt, som således uppkommit för de klagande och de icke klagande, måste för de senare komma att framstå som en orättvisa. Det må i detta sammanhang erinras om, att Tärna socknemän å kommunalstämma uppdrogo åt vissa personer att å socknemännens vägnar överklaga avvitringen i förevarande avseende, men att deras besvär av formella juridiska skäl icke kunde upptagas till prövning.

Full utjämning kan ske endast därigenom, att ifrågavarande förbehåll för kronan av vattenområdena återgår och att desamma enligt allmänna regler fördelas på de olika strandägarna. Såsom närmare framgår av lantmäteristyrelsens i avskrift bilagda skrivelse till Kungl. Maj:t den 8 februari 1921, har lantmäteristyrelsen i enlighet härmed fäst Kungl. Maj:ts uppmärksamhet på lämpligheten av att erforderliga åtgärder vidtoges för att samtliga hemmanen i fråga om strand- och vattenrätt måtte bli likställda. En förberedande utredning, vilken måhända närmast avsett förevarande fråga, är, enligt uppgift, utarbetad inom jordbruksdepartementet, vilket i december månad 1921 remitterade densamma till kammarkollegium för yttrande, utan att emellertid något sådant ännu lär hava avgivits. De sakkunnigas ovan återgivna hänvisning torde hava äsyftat denna utredning. Genom skrivelse den 31 oktober 1924 har vidare länsstyrelsen i Västerbottens län på grund av den utredning, som förebragts i en inom länsstyrelsen utarbetad tjänstepromemoria, vilken innefattar en sammanställning av det material, som stått till länsstyrelsens förfogande, hos Kungl. Maj:t gjort framställning om vidtagande av åtgärder för beredande av likställighet mellan de klagande och de icke klagande i fråga om den för befolkningen mest angelägna och viktiga frågan, nämligen fisket. Ett antal exemplar av denna P. M., vilken utkommit av trycket, komme att tillhandahållas vederbörande utskott.

Om ock således frågan från administrationens sida varit föremål för uppmärksamhet i olika avseenden, har emellertid det av riksdagen år 1916 uttryckta önskemål, att frågan om det definitiva ordnandet av befolkningens fiskerätt utan tidsutdräkt måtte företagas, icke gått i uppfyllelse, oaktat frågan genom vad sedermera förekommit blivit än mer trängande. Delvis kan dröjsmålet med frågans föreläggande för riksdagen bero på ovisshet om i vilken omfattning riksdagen under förhandenvarande förhållanden kan antagas vara villig att medgiva ett efterskänkande av kronans rätt till vattenområdena. Ett uttalande från riksdagens sida i detta hänseende — för den händelse ett sådant, med hänsyn till den utredning, som må komma att stå utskottet till buds, lämpligen anses kunna ifrågakomma — synes vara ägnat

att underlätta det fortsatta arbetet på frågans lösning och att i någon mån påskynda detsamma. Även om några riktlinjer från riksdagens sida till ledning för frågans vidare beredning icke, i ärendets nuvarande skick, skulle kunna meddelas, synes emellertid en allmän meningsyttring från dess sida vara ägnad att vidmakthålla eller stärka intresset för frågan och därigenom påskynda dess lösning.

Att ett efterskänkande från kronans sida av äganderätten till ifrågavarande vattenområden, i den mån den ännu är i kronans hand, vilka i sådant fall komme att utskiftas på strandägarna, oberoende av om de genom besvär i vederbörlig tid och ordning bevakat sin rätt eller ej, fullständigast skulle tillgodose den materiella rätten, ligger i öppen dag. På samma gång skulle genom en sådan åtgärd åt rättsförhållandena skänkas full klarhet och reda. Å andra sidan är att taga i betraktande frågan, om hinder må anses möta mot en sådan anordning ur synpunkten av det allmännas intresse i övrigt.

Såsom ovan blivit berört utgöra dessa vattenområden de huvudsakliga reservoarerna för Ume älvs (med Vindelälven) vattensystem och således bland annat för den kraftanläggning vid Norr- och Sörforsen i Ume älv, till vars anläggning nästföregående års riksdag beviljat medel. Betydelsen av regleringsfrågan framgår av de siffror, som meddelas i propositionen (nr 210 år 1924). Den normala lågvattenmängden i Norrforsen utgör för närvarande 61 kubikmeter i sekunden. Efter fullständig reglering av Ume älv torde man komma till en normal lågvattenmängd av omkring 200 kubikmeter i sekunden. Även med hänsyn till ett flertal andra, ännu delvis utbyggda större (och mindre) forsar och strömfall i samma älv, såsom Fällforsen — beträffande vilken kronans anspråk på kungsådra blivit föremål för tvist, som för närvarande är beroende på kungl. hovrättens prövning — Hällforsen vid Lycksele m. fl., skulle en reglering av vattentillsläppningen från källsjöarnas vattenmagasin — i likhet med det förhållande, som föreligger efter anläggandet av de kända regleringsdammarna vid stora Lule älvs källsjöar — vara till gagn och öka möjligheterna att av de tidvis sig anhopande vattenmängderna uttaga elektrisk kraft. Även i Ångermanälven, som inom ifrågavarande områden har sina största vattenreservoarer, äger kronan, som bekant, betydande forsar och strömfall och därmed omedelbart intresse av en möjlig framtida vattenreglering.

Härvid är emellertid att uppmärksamma, att beträffande Vilhelmina avvittringslag, inom vilket Ångermanälvens källsjöar äro belägna, besvär anförts och föranlett undanröjande av kronans rätt till vattenområdena i sådan omfattning, att syftet med deras undantagande, så vitt nu är i fråga, under alla förhållanden torde få anses väsentligen förfelat; vad som blivit kvar är knappast annat, så att säga, än lösa skärvor av den vattenbehållare i kronans besittning, som synes hava föresvävat vederbörande statsmyndigheter vid vattenområdenas undantagande för dess räkning. Inom Sorsele

avvittringslag — som inom sig rymmer Vindelälvens och vissa av Ume älvs huvudvattendrags källsjöar — är väl kronans rätt i förevarande avseende bättre bevarad, men även här har, genom regeringsrättens ändringar i avvittringen, i kronans vattenområden ett stort antal enskilda intag ägt rum, vilka i icke ringa mån torde förminska värdet ur nu ifrågavarande synpunkt av kronans rätt till samma områden. Allenast Ume älvs huvudvattendrags inom Stensele—Tärna avvittringslag belägna källsjöar äro alltjämt i stort sett utan inskränkning i kronans besittning.

Att frågan om bibehållande av rätten till ifrågavarande vattenområden sedan statsmakterna år 1916 senast hade densamma under övervägande genom de anförda besvären kommit i ett i viss mån ändrat läge, ligger således i öppen dag. Då vid detta tillfälle vederbörande departementschef anförde, att vattendragen borde tillförsäkras kronan, för att icke enskilda vid eventuellt inrättade regleringsdammar, som tidvis pläga stå torra, skulle kunna göra anspråk på mark, som förut varit sjö- eller älvbotten, så träffar detta uttalande knappast sakens kärna; något tillgodogörande av den grund, som på sådant sätt — i regel under vintern såsom den vattenfattigare årstiden — skulle komma att träda i dagen, torde svåriligen kunna äga rum. Vad vattendragens läggande till kronan med hänsyn till en sådan eventualitet skulle förebygga vore väl snarare ersättningsanspråk från de enskilda rättsägarnes sida för hinder i utövningen av deras fiskerätt. Större betydelse än själva vattenområdenas undantagande skulle, med hänsyn till en framtida reglering, i vilken vattenuppdämning måste ingå som en viktig beståndsdel, hava tillkommit ett reserverande för kronan av all låglänt strandmark, som under nuvarande förhållanden, i den mån densamma är i enskild ägo, vid en vattenreglering måste ge anledning till vidsträckta ersättningsanspråk. Vidare må i detta sammanhang erinras om ett uttalande av länsstyrelsen i Västerbottens län i skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 maj 1920, att då yrkandet på vattendragens läggande till kronan väcktes, bland sakkunniga den meningen torde hava varit rätt allmän, att ett förbehåll för kronan av vattenområdena hade sin huvudsakliga betydelse såsom en åtgärd i syfte att under alla förhållanden trygga kronans rätt, ej mindre med hänsyn till framtida ny vattenlagstiftning, än även med tanke på möjligheten, att framtiden även mindre strömfall kunde med ekonomisk fördel utnyttjas för kronans räkning. Från synpunkten av vid sagda tid gällande rätt var förhållandet knappast av någon vikt, och i detta hänseende torde ej heller någon förändring av nämnvärd betydelse hava inträtt med tillkomsten av den nya vattenlagstiftningen.

I 1903 års betänkande angående staten tillhöriga vattenfall meddelas efter en tämligen noggrann utredning särskilda förteckningar över, bland annat, alla mer och mindre betydande strömfall i nu ifrågavarande vattendrag (jfr ss. VI, 2 f., 9 f., 18 f., 48 o. 54 f.). Närmare upplysningar angående dessa strömfall meddelas i de i sammanhang med detta betänkande utgivna

s. k. vattenfallsböckerna. De större av dessa fall äro, jämte utmål, vid avvittringarna särskilt undantagna för kronan och således oberoende av kronans rätt till vattenområdena i övrigt. Andra tillhöra kronan såsom belägna vid kronoparker eller andra till kronan lagda markområden. Återstående forsar och strömfall torde icke sammanlagda vara av synnerlig betydelse, men kunde ju i sammanhang med ett allmänt efterskänkande av statens rätt till vattenområdena lätt bibehållas för kronan, om så ansåges önskligt.

Med hänsyn till ovan berörda synpunkter förefaller tvivelaktigt om i frågans nuvarande läge tillräckliga skäl föreligga för bibehållande av vattnen i kronans ägo. Skulle emellertid en närmare utredning giva vid handen, att det allmännas intresse ej medgiver efterskänkande av kronans återstående äganderätt till vattenområdena, torde hinder likväl icke möta, att kronan, i enlighet med länsstyrelsens ovan berörda hemställan, medgiver de enskilda, som icke genom besvär förvarat sin rätt, för all framtid samma rätt till fiske i dessa vatten, som på grund av regeringsrättens utslag tillkommer de klagande. Ett flertal, ovan delvis återgivna skäl, som motivera en sådan åtgärd från statens sida, finnas anförda i ovannämnda promemoria och i länsstyrelsens i Västerbottens län ovan berörda skrivelse till Kungl. Maj:ten 31 oktober 1924. Sakkunniga för utredning rörande tillgodogörande av kronans fiskevatten har i dess ovan berörda förslag i fråga om fiskets betydelse för befolkningen i dessa trakter anført bland annat följande:

»I annat sammanhang har erinrats, att nybyggarnas behov av fiskevatten i icke ringa grad är beroende av jordbrukets utveckling, samt att i fjälltrakterna jordbruket i allmänhet står på en jämförelsevis låg ståndpunkt. Sistnämnda förhållande sammanhänger därmed, att jordbruket ännu i stor utsträckning är baserat på bruket av ströängar, så att den största delen av det foder, som behöves för kreaturens utfodrande under den tid de icke kunna gå ute på bete, insamlas av den naturliga gräsväxten å de runt om kringsspridda myrängarna. Inom vissa trakter, särskilt i Norrbottens län, är dessutom jordmänen av dålig beskaffenhet och försvårar uppkomsten av bärkraftiga gårdar. Under senare tid har emellertid mångenstädes förspors stort intresse för införande av mera rationella jordbruksmetoder. Särskilt inom Västerbottens läns fjälltrakter torde med hänsyn till där rådande gynnsammare förhållanden och de av staten i samband med avvittringen vidtagna åtgärder för ströängssystemets avveckling kunna väntas en stark uppgång av jordbruket med utveckling av odlingarna invid gårdarna. Sådana förhållandena ännu äro och delvis under lång tid torde förbliva, kommer emellertid befolkningen även här att i stor utsträckning söka stöd för sin utkomst av den avkastning naturen, utan förberedande arbete från nybyggarnas sida, skänker; och icke minst fisket kommer att fortfarande ingå såsom ett viktigt led i hushållningen» (s. 77 f.).

Vidare hava sakkunniga i härefter i utdrag meddelade tabell (s. 112; jfr s. 78) lämnat en överblick över antalet hushåll, som bedriva fiske, den fiskmängd, som brukar erhållas, och huru stor del därav, som förbrukas av befolkningen själv, vilka uppgifter avse år 1916.

*Uppgifter rörande det fiske, som idkas av innehavare av jordbruksfastighet
ovan odlingsgränsen (1916)*

S o c k e n	Antal hushåll, som lämnat uppgifter	Därav fiskande hushåll	Uppgiftslämnarnas fångst		Medelfångst (kg.) per fiskande hushåll för hushöbehov	Antal hushåll, som enligt uppgift fiska tillräckligt för hushöbehov	Antal hushåll, som enligt uppgift ej fiska tillräckligt för hushöbehov	Antal hushåll, som ej uppgivit om de fiska tillräckligt för hushöbehov
			Total fångst kg.	För hushöbehov kg.				
Den ovan odlingsgränsen belägna delen av:	—	—	—	—	—	—	—	—
Sorsele	88	87	10,570	9,950	114	29	58	1
Stensele	113	106	10,560	10,470	91	13	97	3
Tärna (belägen helt ovan odlingsgränsen)	221	191	14,310	14,210	74	19	200	2
Den ovan odlingsgränsen belägna delen av:								
Vilhelmina	190	147	12,860	12,780	87	14	172	4
Dorothea	85	76	3,820	3,750	49	6	79	—

En rättelse på ett eller annat sätt i det missförhållande, som för närvarande otvivelaktigt föreligger, synes böra komma till stånd så skyndsamt som förhållandena medge. Den befolkning, som av frågan beröres, emotser med stort intresse de åtgärder, som från statsmakternas sida må komma att vidtagas, och skulle en meningsyttring från riksdagens sida av befolkningen hälsas med glädje och tillfredsställelse. Även för vederbörande ämbetsmyndigheter torde en sådan meningsyttring vara välkommen, då den endast kunde vara ägnad att bidra till frågans befrämjande och underlätta det fortsatta arbetet å densamma. Frågans allmänna betydelse framgår därav, att inom de omfattande arealer, som äro belägna ovan odlingsgränsen, knappast någon enda jordägare torde finnas, vars rätt ej beröres av frågan. På grund av de svåra förhållanden och knappa levnadsvillkor, under vilka denna befolkning lever, synes — med hänsyn till i övrigt föreliggande, ovan i olika avseenden berörda förhållanden — ett tillgodoseende i större eller mindre omfattning av de icke klagandes önskemål och berättigade intressen i viss mån påkallat med hänsyn till kronans värdighet. I själva verket svävar befolkningen i ovisshet om innebörden av gällande rättsförhållanden i förevarande avseende och knappast ens de lokala ortsmyndigheterna kunna antagas äga tillräcklig kännedom om samma förhållanden, vilka också måste medges vara av delvis mycket invecklad beskaffenhet.

På grund av vad sålunda anförts, får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla,
att Kungl. Maj:t snarast möjligt måtte taga under över-

vägande och för riksdagen framlägga förslag rörande fråga om åtgärder i syfte att samtliga hemman, ävensom s. k. inhysningslägenheter, åt vilka särskilda områden förklarats skola utläggas, måtte bliva likställda, antingen i fråga om strandäganderätt och vattenrätt vid ifrågavarande, för kronans räkning undantagna vattenområden, eller allenast beträffande rätt till fiske i samma områden.

Stockholm den 21 januari 1925.

W. Bäckström.

Bilaga.

Nr 309.

Lantmäteristyrelsen i anledning av underdåniga besvär rörande avvittningen av övre delen av Vilhelmina socken i Västerbottens län.

Till Konungen.

Med återställande av härvid fogad remissakt, innehållande anförda underdåniga besvär över länsstyrelsens i Västerbottens län den 19 november 1917 givna utslag i fråga om avvittningen av övre delen av Vilhelmina socken tillåter sig lantmäteristyrelsen i underdånighet meddela, att styrelsen helt och hållet ansluter sig till den ståndpunkt länsstyrelsen intagit uti sitt handlingarna bifogade underdåniga utlåtande av den 17 januari 1921.

Beträffande vattenfrågorna utgår lantmäteristyrelsen ifrån, att utgången blir densamma, som bestämts beträffande övre delen av Sorsele socken genom Eders Kungl. Maj:ts utslag den 20 oktober 1919. Följden härav blir den, att strandrätten och vattenrätten kommer att för de hemman, vilkas ägare eller innehavare besvärat sig i frågan, bliva helt olika i jämförelse med övriga hemman uti ifrågavarande trakter. Härigenom kommer för framtiden säkerligen att uppstå oreda. Det synes lantmäteristyrelsen icke heller lämpligt, att en för hemmanen så viktig rätt blir beroende på, om den tillfälliga ägaren eller innehavaren besvärat sig i ämnet, helst betydelsen av frågan knappast kan antagas stå klar för flertalet, som för övrigt på det hela taget kan antagas sakna förutsättningar att utföra sin talan. Lantmäteristyrelsen tillåter sig därför fästa Eders Kungl. Maj:ts uppmärksamhet på lämpligheten av att, sedan avvittningen i orten avslutats, erforderliga åtgärder vidtagas för att samtliga hemmanen i fråga om strand och vattenrätt må bliva likställda.

Stockholm den 8 februari 1921.

Underdånigst

H. RHODIN.

Joh. Hamrin.